

Tweede kwartaal melkvee: melkprijs en saldo boven langjarig gemiddelde

Jakob Jager en Jan Bolhuis

Het saldo van melkveebedrijven ligt in het tweede kwartaal van 2010 ruim 13.000 euro hoger dan in hetzelfde kwartaal van 2009. De belangrijkste reden hiervoor is de stijging van de melkprijs, die in het tweede kwartaal van 2009 op een dieptepunt kwam. Ook de toename van de melkproductie draagt bij aan het herstel van het saldo.

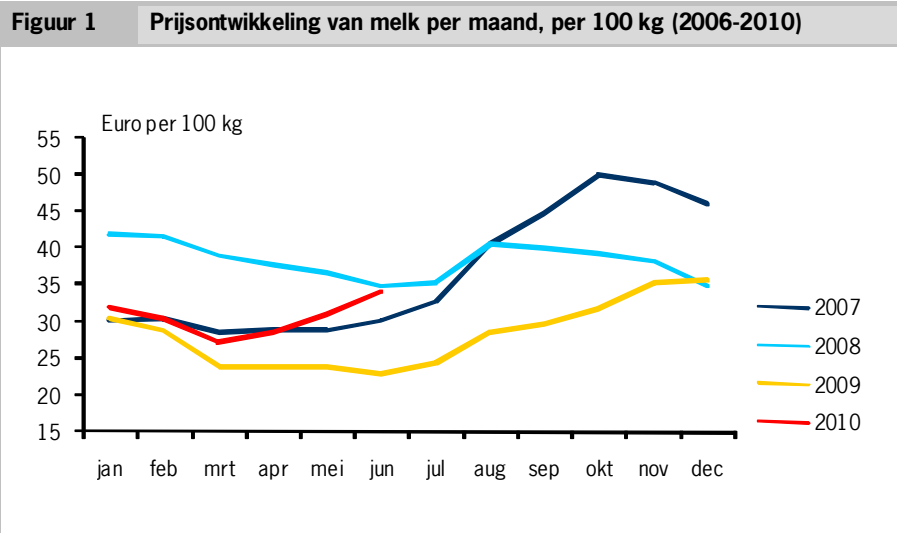
Markt en prijs

De stijgende lijn van de melkproductie in Nederland blijft zich voortzetten. Op basis van de productiegegevens in april en mei is er in dit kwartaal circa 2% meer melk aan de fabrieken geleverd dan in hetzelfde kwartaal van 2009. Ook het vetgehalte ligt circa 1,5% hoger dan vorig jaar. Net als in 2009 wijkt de productieontwikkeling in Nederland af van de productie in de EU-27. De eerste 5 maanden van dit jaar blijft de productie in de EU namelijk 2% achter bij vorig jaar terwijl de productie in Nederland met 1,8% is gestegen. De daling in de EU-27 wordt voornamelijk veroorzaakt door de lagere productie in de Zuid- en Oost-Europese landen. In het noordwesten van Europa ligt de productie in de meeste landen vrijwel op of iets onder het niveau van vorig jaar. Buiten Europa valt op dat de productie in Argentinië en Australië aanzienlijk is afgenomen. De productie in de Verenigde Staten en Nieuw-Zeeland schommelt rond het niveau van vorig jaar. De productie van kaas in Nederland is over de eerste 5 maanden van dit jaar toegenomen en ligt 4,7% hoger dan vorig jaar. De boterproductie valt echter 3,9% lager uit. De productie van melkpoeder is eveneens afgenomen maar daarentegen is de weipoederproductie meer dan verdubbeld. In de EU-27 blijft de kaasproductie in deze periode iets onder het niveau van vorig jaar. De boterproductie en daarmee ook de productie van mager melkpoeder blijft daarentegen aanzienlijk achter.

Prijzontwikkeling

Vanaf het begin van het kwartaal heerste er op de zuivelmarkt een vaste stemming. De prijzen van de basis zuivelproducten noteerden bijna wekelijks hoger. De beperkte voorraden zorgden voor een sterke stijging van de prijzen. Op de internationale markten viel een toenemende vraag waar te nemen wat eveneens bijdroeg aan de sterke prijsstijging. De sterk opgelopen prijzen zorgden tegen het eind van het kwartaal voor enige terughoudendheid bij de kopers waardoor de zuivelmarkt langzamerhand in rustiger vaarwater terecht leek te komen. Kopers stelden hun aankopen indien mogelijk uit omdat er steeds meer twijfel ontstond of het hoge prijsniveau wel stand zal weten te houden. De afwachtende houding bij de kopers had tot gevolg dat de prijzen op de maandelijkse Fonterra veiling over de gehele linie daalden. Als gevolg van de goede stemming op de zuivelmarkt lagen de voorschotprijzen van de melk 7 a 8 cent hoger dan in het 2^e kwartaal van vorig jaar. De melkprijzen op de spotmarkt liepen op tot boven de 30 cent per kg. Dit is aanzienlijk boven het niveau (18 cent) van vorig jaar lag (figuur 1).

Omzet en aanwas

De prijzen van de nuchtere kalveren ontwikkelden zich stabiel bij een rustige handel. In de loop van het kwartaal nam de vraag toe en liepen de prijzen op tot circa 130 euro per stuk. In deze periode van het jaar is er meestal sprake van een goede vraag omdat de opgezette kalveren tegen het eind van het jaar slachtrijp zijn en dan veelal een goede prijs opbrengen. De invoer van nuchtere kalveren in het eerste halfjaar bedroeg bijna 450.000 stuks. Belangrijkste leverancier is Duitsland, maar ook Polen (74.000 stuks) en Ierland (64.000 stuks) zijn eveneens belangrijke leveranciers van nuchtere kalveren voor de kalfsvleessector. De prijzen van de slachtkoeien kwamen dit kwartaal nauwelijks van hun plaats. Halverwege het kwartaal werd de rundvleeshandel opgeschrikt door het faillissement van een grote Nederlandse rundveeslachterij. Dit had tot gevolg dat de handel enige tijd wat moeizamer verliep waardoor de prijzen iets daalden maar al vrij snel trad er prijsherstel op. De gunstige ontwikkeling van de melkprijs had tot gevolg dat de vraag naar goede kwaliteit melkkoeien toenam en de prijs van deze dieren in de loop van het kwartaal opliep.

Resultaten

Wordt bovenstaande informatie vertaald naar ontwikkelingen van opbrengsten, toegerekende kosten en saldo voor een melkveebedrijf van 77 koeien met een melkproductie van ca. 615.000 kg, dan blijkt dat het saldo stijgt met ruim 2.000 euro ten opzichte van het voorgaande kwartaal (figuur 2). Dit wordt bijna volledig veroorzaakt door de hogere melkprijs (figuur 1). De verwachte melkprijs incl. nabetaling ligt in het tweede kwartaal ondanks de zomerheffing bijna 1,5 euro per 100 kg hoger dan in het eerste kwartaal. Ook het melkvolume ligt door de regelmatige quotaverruiming bijna 9% boven het meerjarig gemiddelde (1,5% meer ten opzichte van 2009).

De totale opbrengsten zijn in het tweede kwartaal gestegen met ruim 12.500 euro ten opzichte van dezelfde periode in 2009. De melkopbrengsten lagen toen ook op een dieptepunt. De kosten van het veevoer zijn in het tweede kwartaal licht gedaald ten opzichte van dezelfde periode in 2009 en liggen 1/3 lager dan in het prijzige jaar 2008. De ontwikkeling van de kosten van meststoffen zijn ten opzichte van 2008 vergelijkbaar met veevoer; de daling in 2010 is wel iets groter. Samen met andere kosten die per saldo iets zijn gestegen, resulteert dit in het tweede kwartaal ten opzichte van dezelfde periode in 2009 in een ruim 13.000 euro hoger saldo. Het saldo ligt boven het meerjarig gemiddelde van dit kwartaal.

Figuur 2 Saldo per kwartaal op melkveebedrijven (bij een opvang van 77 melkkoeien, inclusief EU-toeslagen)

